

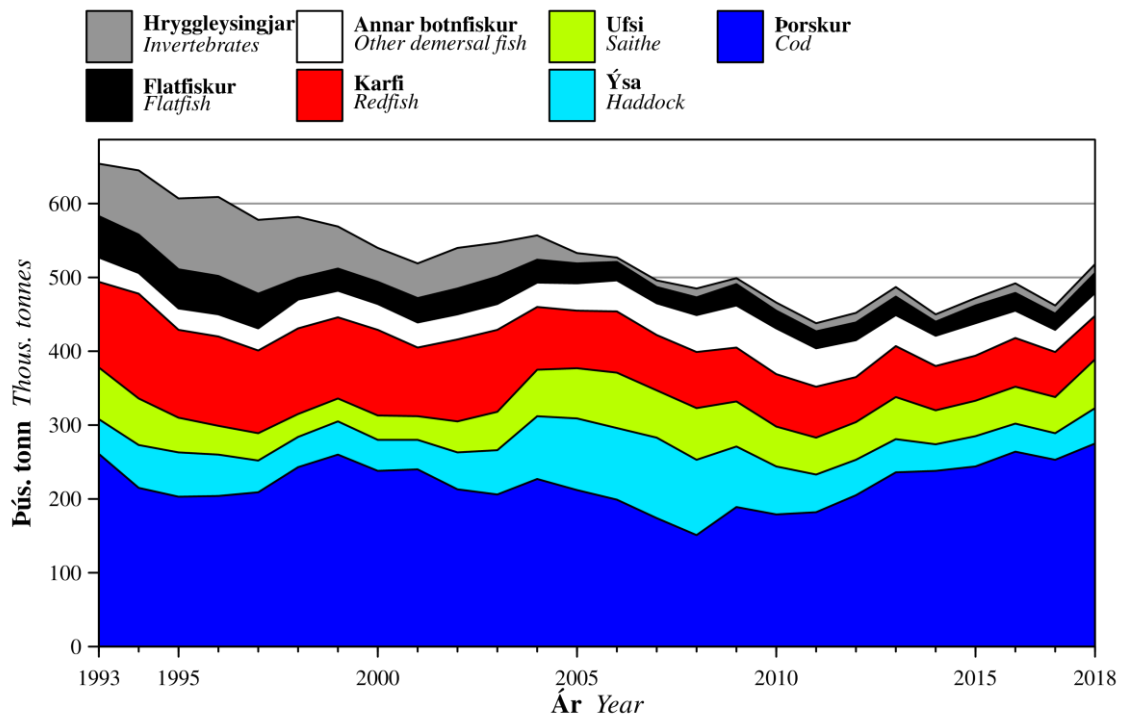
FISKVEIÐAR Á ÍSLANDSMIÐUM

FISHERIES OVERVIEW

FISKISKIPAFLOTINN OG AFLI – FISHING FLEET AND CATCHES

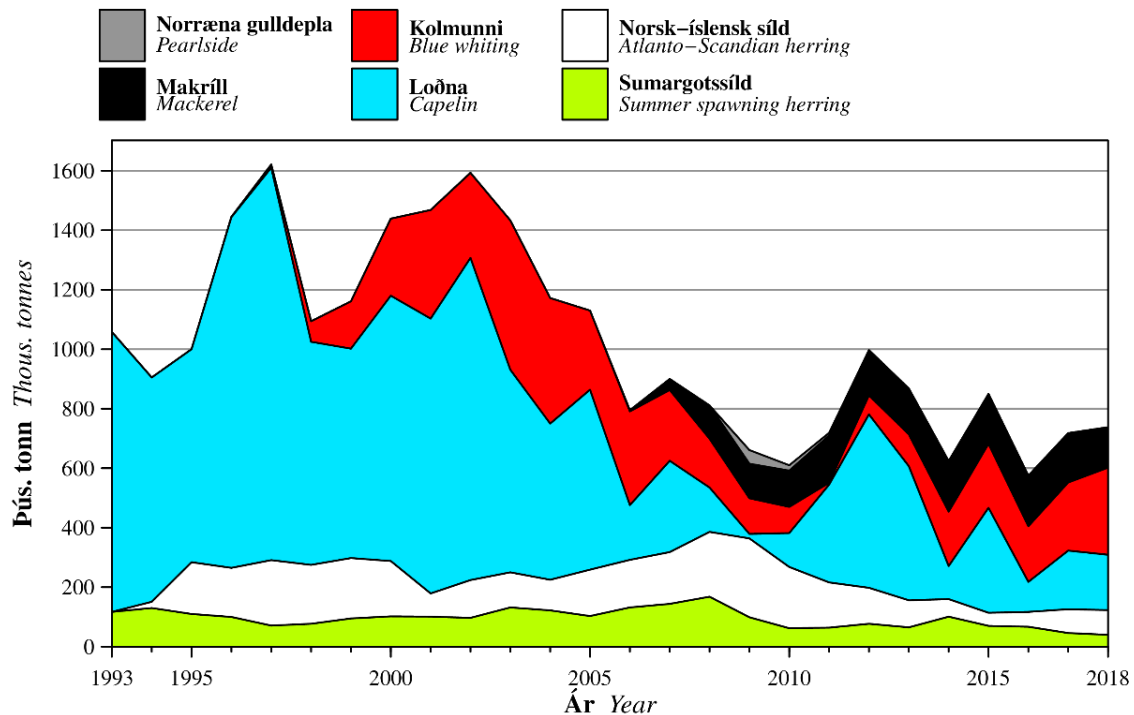
Íslenski fiskveiðiflotinn er fjölbreyttur, allt frá litlum eins manns trillum í fullvinnsluskip með tugi manna í áhöfn. Rúmlega 1.600 íslensk skip og bátar stunduðu veiðar árið 2018 og lönduðu samtals rúmlega 1.2 milljón tonnum af fiski, sem er um 75 þús. tonnum meiri heildarafli en árið 2017. Af þessum afla voru 738 þús. tonn uppsjávarfiskur (loðna, síld, kolmunni og makrill) sem er 20 þús. tonnum meira en árið 2017. Botnfiskafli 2018 var 56 þús. tonnum meiri en árið 2017.

The Icelandic fishing fleet is diverse, ranging from small boats with a crew of one person to factory trawlers with a crew of 20 or more. Around 1600 Icelandic boats and ships participated in the fishery in 2018, and total catches amounted more than 1.2 million tonnes. Total catches were about 75 thous. tonnes more than in 2017. Pelagic catches amounted to 738 thous. tonnes, or around 59% of the total catch. This is an increase of 20 thous. tonnes of pelagic catches compared to 2017. Total demersal fish catch was 56 thous. tonnes more in 2018 compared to 2017.

Heildarafli botnfiska og hryggleysingja. Afli íslenska fiskveiðiflotans, skipt eftir helstu tegundum og tegundahópum.

Total catches of demersal fish and invertebrates. Catches of the Icelandic fisheries divided by main groups.

Heildarafli uppsjávarfiska. Afli íslenska fiskveiðiflotans á Íslandsmiðum, skipt eftir helstu tegundum.

Total catches of pelagic fish. Catches of the Icelandic fisheries divided by main species.

SÓKN EFTIR VEIÐARFÆRUM – EFFORT BY GEAR TYPE

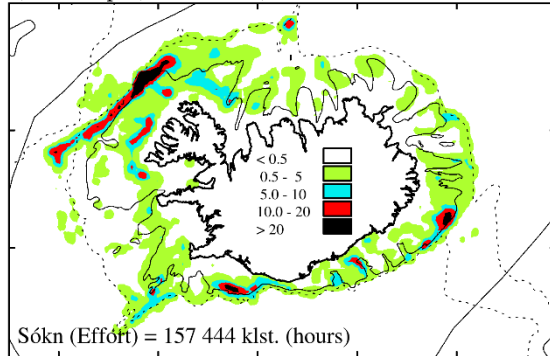
Botnfiskar (bol- og flatfiskar) eru mest veiddir með botnvörpu, línu, handfærum, netum og dragnót. Við veiðar á uppsjávarfiskum (loðna, síld, makrill og kolmunni) er notuð nót og flotvarpa og úthafskarfi er veiddur í flotvörpu. Myndin að neðan sýnir dreifingu veiða eftir gerð veiðarfæra árið 2018.

Fiskiskipaflotinn hefur breyst mikið á undanförunum áratugum vegna tækniþróunar og endurnýjunar þannig að erfitt er að túlka þróun í aflabrögðum yfir löng tímabil. Því hefur mikilvægi aflaskýrslna við mat á ástandi fiskistofna minnkað hin síðari ár og hlutur stofnmælinga aukist. Þó eru aflaskýrslur ávallt hafðar til hliðsjónar og ef misræmi er milli stofnmælinga og aflagagna er reynt að skýra í hverju sá munur er fólgin.

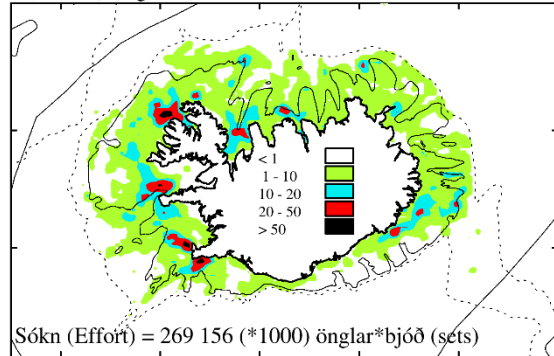
In the groundfish fishery (roundfish and flatfish) the main gear types are bottom trawl, longline, jiggers, gillnets, and demersal seine. The pelagic fishery (capelin, herring, mackerel, and blue whiting) uses mainly pelagic trawl and purse seine, and pelagic redfish is caught in pelagic trawl. The figure below shows the spatial distribution of catches by gear type in 2018.

The fishing fleet has changed in recent decades because of technological advances and vessel renewal, making it difficult to interpret changes in catch rates over long periods. For this reason, survey data has become more important for stock assessment than logbook data. Nevertheless, logbook data are analysed to see if there are large differences between commercial catch rates and survey indices, and every effort made to explain such discrepancies.

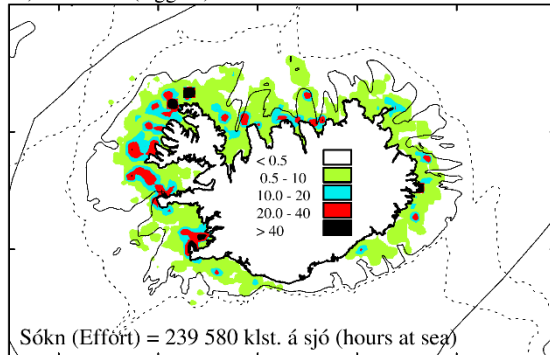
a) Botnvarpa (Bottom trawl)

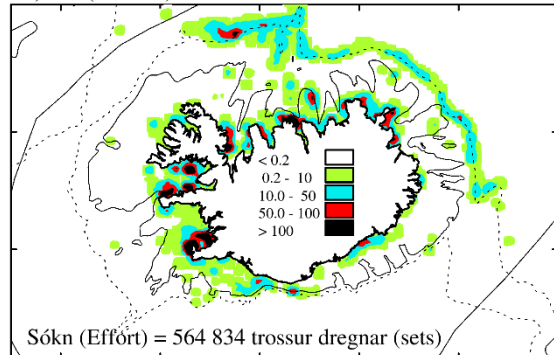
b) Lína (Longlines)

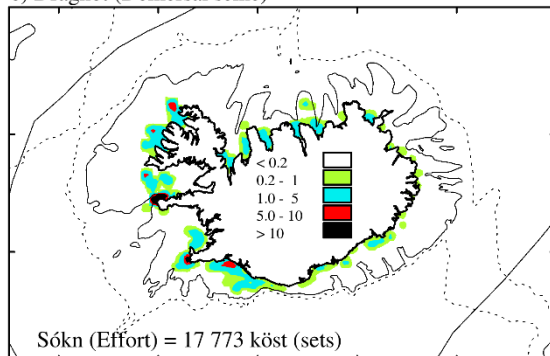
c) Handfæri (Jiggers)

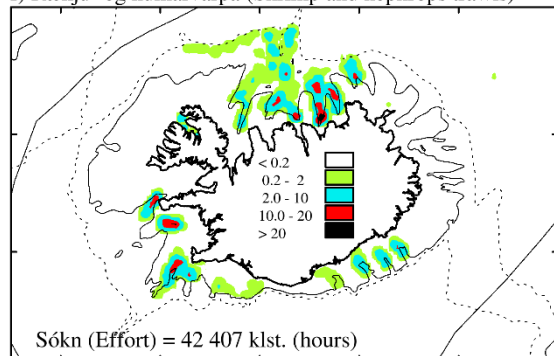
d) Net (Gillnets)

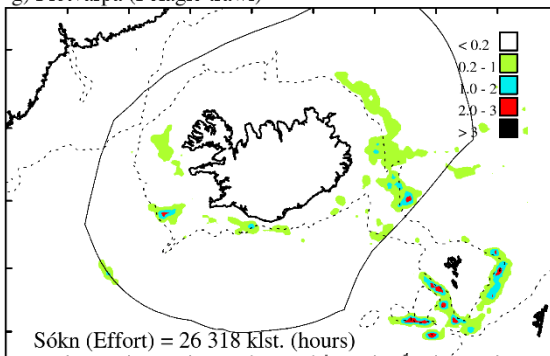
e) Dragnót (Demersal seine)

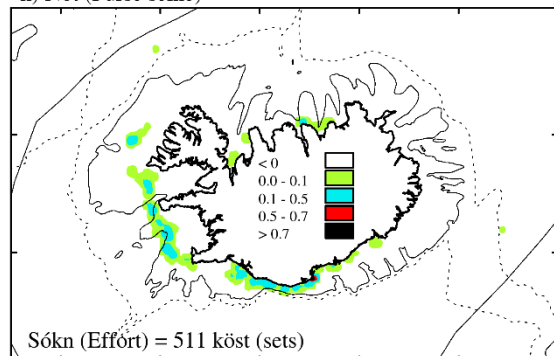
f) Rækju- og humarvarpa (Shrimp and nephrops trawls)

g) Flotvarpa (Pelagic trawl)

h) Nót (Purse seine)

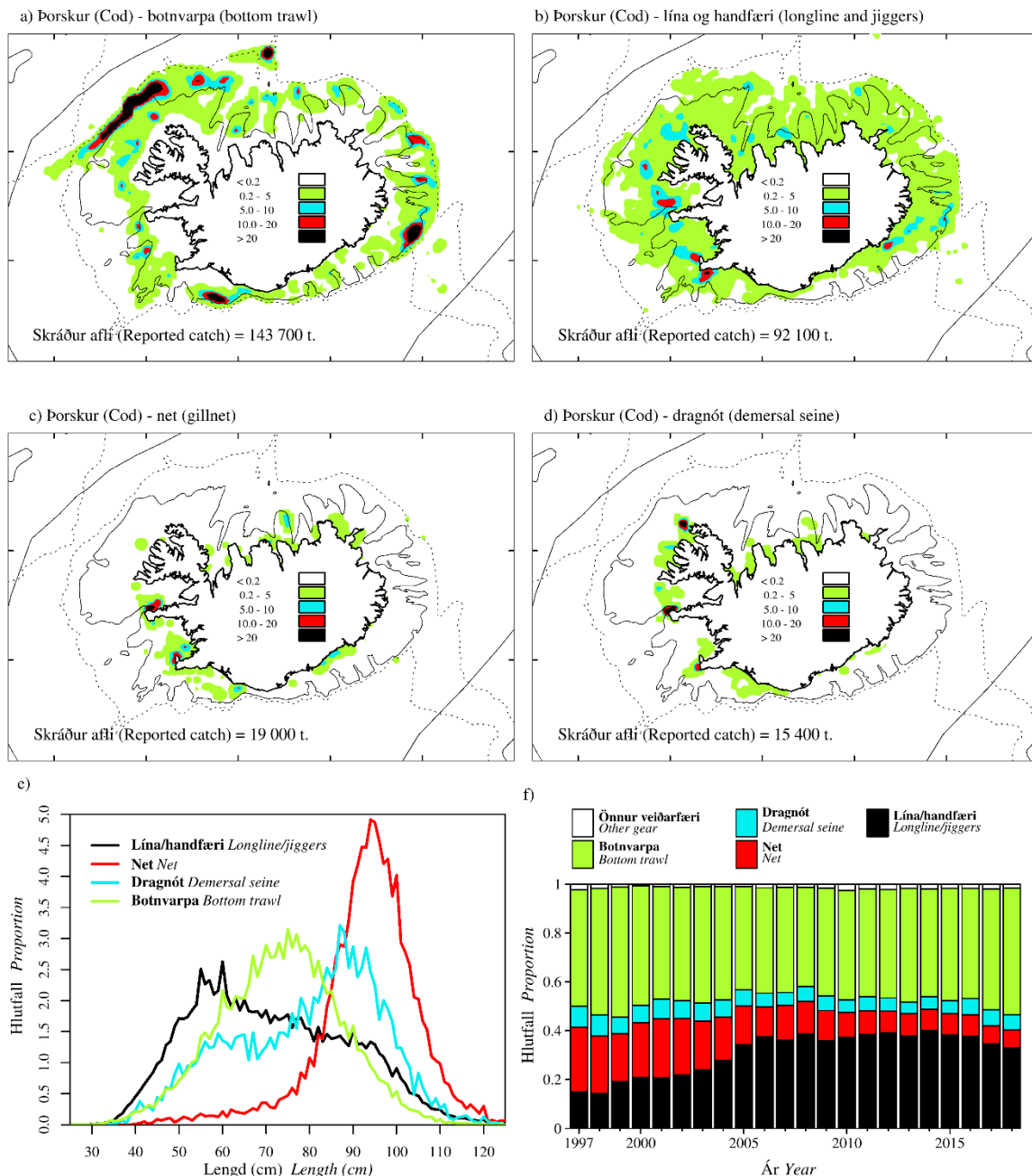
Sókn íslenskra fiskiskipa á Íslandsmiðum árið 2018. (a) botnvarpa, (b) lína, (c) handfæri, (d) net (grásleppunet með talin), (e) dragnót, (f) rækju- og humarvörpur, (g) flotvarpa og (h) nót.

Effort of the Icelandic fishing fleet in Icelandic waters in 2018. (a) bottom trawl, (b) longline, (c) jiggers, (d) gillnets (including lumpfish nets), (e) demersal seine, (f) shrimp and Nephrops trawls, (g) pelagic trawl, and (h) purse seine.

ÞORSKVEIÐAR – THE COD FISHERY

Veiðisvæði þorsks eru mismunandi eftir því hvaða veiðarfæri eru notuð. Línu- og handfæraveiðar eru mest stundaðar á grunnslóð en botnvörpuveiðar dýpra. Jafnframt er lengdardreifing þorsks mismunandi eftir því hvaða veiðarfæri eru notuð. Þannig veiðist að jafnaði stærsti þorskurinn í net en smæsti fiskurinn á línu og handfæri.

The fishing grounds for cod vary, depending on the gear type used. Longline and jiggers are most common in coastal areas, but bottom trawls are used offshore. Furthermore, the length distribution of cod varies by gear type. The largest cod are caught in gillnets, but the smallest cod by longline and jiggers.

Veiðisvæði þorsks árið 2018 samkvæmt upplýsingum úr aflaskýrslum. Veiðar með (a) botnvörpu, (b) línu og handfærum, (c) netum og (d) dragnót eru sýndar, ásamt (e) lengdardreifingu og (f) hlutfallslegum afla mismunandi veiðarfæra.

Location of cod catches in 2018 according to fishing logbooks. Fishing using (a) bottom trawl, (b) longline and jiggers, (c) gillnet and (d) demersal seine, along with (e) length distribution and (f) proportion of catches by fishing gear.

STJÓRNUN VEIÐANNA – MANAGEMENT OF THE FISHERY

Markmið íslenska fiskveiðistjórnunarkerfisins eru að tryggja ábyrgar og sjálfbærar fiskveiðar og stuðla að góðri umgengni um vistkerfi hafsins. Stjórnun fiskveiða á Íslandi byggist á rannsóknum og vöktun á fiskistofnum og vistkerfi hafsins, ákvörðunum um veiðar og afla á grundvelli vísindalegrar ráðgjafar og virku eftirliti með veiðum og heildarafla. Sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra ákveður leyfilegan heildarafla hvers árs fyrir hverja fisk-tegund. Í reglugerð ráðuneytisins er kveðið á um leyfilegan heildarafla hvers fiskveiðiárs.

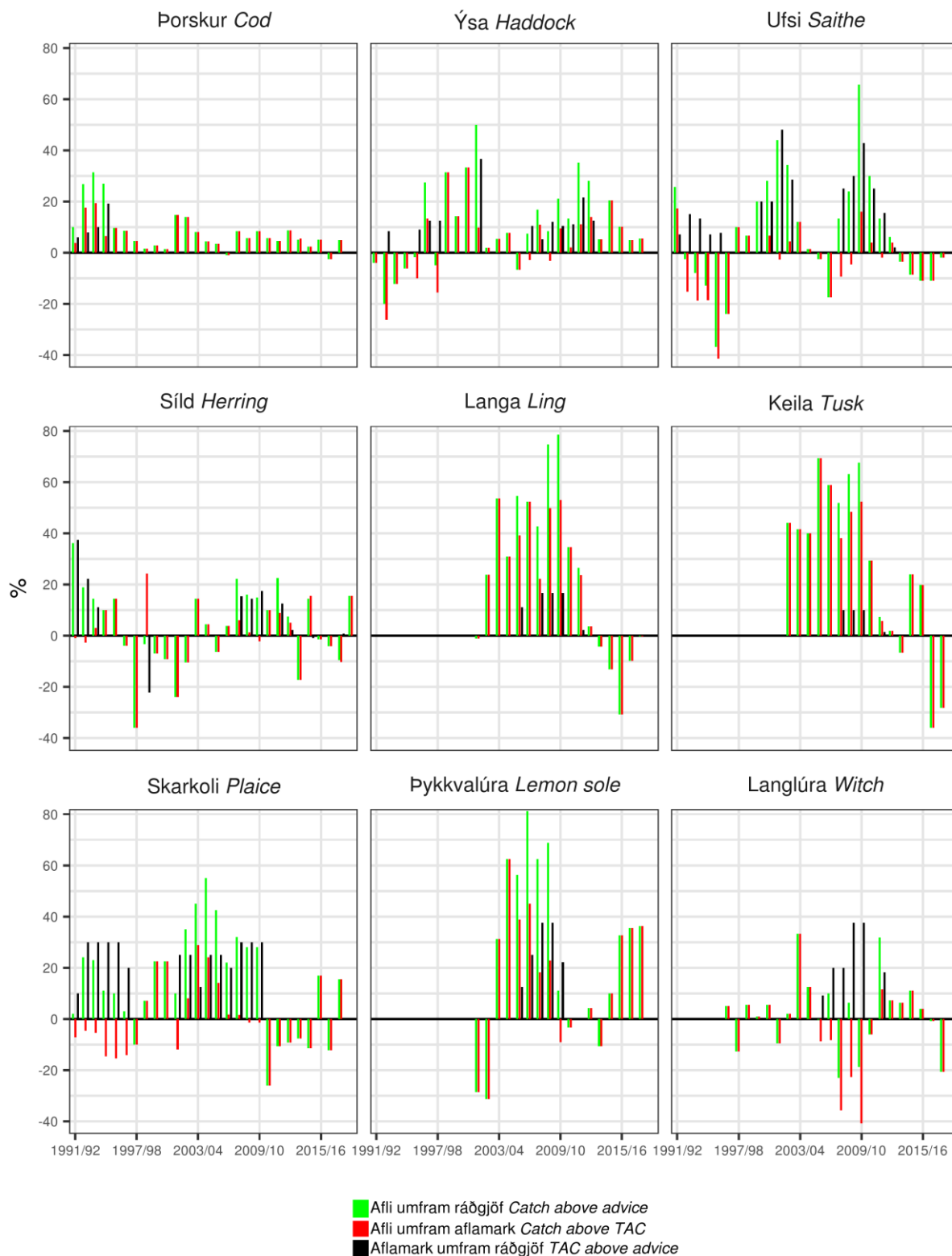
Almennt má segja að fiskveiðistjórnunarkerfið takmarki veiðar helstu nytjastofna við útgefið aflamark og á undanföllum árum hefur aflamark verið ákveðið samkvæmt ráðleggingum Hafrannsóknastofnunar. Ýmsir þættir hafa þó valdið því að í mörgum tegundum hefur afli verið nokkuð umfram aflamark. Í því sambandi ber helst að nefna tegundatílfærslu, færslu veiðiheimilda milli ára, afla í verkefnasjóð, heimildir vegna undirmálsafla, veiðar erlendra skipa í landhelginni og aflaheimildir til rannsókna.

Myndin að neðan sýnir hlutfallslegan breytileika í settu aflamarki og afla miðað við ráðgjöf. Afli þorsks hefur ekki farið meira en 10% fram úr ráðgjöf og settu aflamarki undanfarin 14 fiskveiðiár. Afli annarra tegunda hefur farið mun meira fram úr ráðgjöf og aflamarki. Tvær tegundir skera sig nokkuð úr, langa og keila, en þar fór afli oft meira en 40% fram úr ráðgjöf og settu aflamarki. Ástæðan er m.a. sú að við úthlutun aflamarks tóku stjórnvöld ekki tillit til veiða Færeyinga og Norðmanna á þessum tegundum. Hafrannsóknastofnun ítrekar að við útteilingu aflamarks verði tekið tillit til allra veiða, líka þeirra sem eru utan aflamarkskerfisins.

The objective of the Icelandic fisheries management system is to ensure responsible fisheries that sustain fish stocks and a healthy marine ecosystem. The management of the fisheries is based on research and monitoring of stocks and the ecosystem, management decisions based on scientific advice, and enforcement of laws and regulations on fishing. The Minister of Fisheries and Agriculture sets a TAC for each fishing year for most of the stocks. The Ministry of Industries and Innovation issues regulations on TAC for each fishing year.

On the whole, the management system restricts catches to set TAC, and in recent years the TAC has been set as advised by the Marine Research Institute (MRI). Various factors have led to overshoot in catches compared to set TAC. The main reasons are conversion of the quota of one species to that of another, transfers of quota between fishing years, allowance for undersized fish, catches of foreign vessels fishing inside the EEZ, and quota/catches that is used to pay for research.

The figure below shows the catch and the set TAC as a proportion of the advice by the MRI. For cod, catches have not exceeded the advice or the set TAC by more than 10% for the last 13 fishing years. In other stocks catches have exceeded the advice and set TAC by more than that. Ling and tusk are extreme cases, as catches frequently exceeded the advice and the set TAC by more than 40%. The main reason is that when setting the TAC, managers did not take account of Faroe and Norwegian catches inside the Icelandic EEZ. MFRI re-iterates previous advice that when setting TAC, managers should take account of all fishing for individual stocks, also those that are not part of the ITQ-system.

Afli og aflamark miðað við ráðgjöf fiskveiðiárin 1991/92–2017/18 (í prósentum).

Catch and set TAC relative to advice in the fishing years 1991/92–2017/18 (percentages).